

Évközi 6. vasárnap

1Kor 2,6-11

„Mi is bölcsességet hirdetünk...”

6A tökéletesek körében azonban mi is bölcsességet hirdetünk. Nem ennek a világnak a bölcsességét, sem az e világ pusztulásra ítélt fejedelmeiét, 7hanem Isten titokzatos, rejtett bölcsességét, amelyet Isten öröktől fogva megdicsőülésünkre szánt. 8Ezt senki sem ismerte fel a világ fejedelmei közül, mert ha felismerték volna, 9nem feszítették volna keresztre a dicsőség Urát. Így érvényes az Írás szava: Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik. 10Nekünk azonban feltárta Isten a Lélek által. 11A Lélek ugyanis mindent átlát, még Isten mélységeit is.

Azt szokták mondani, hogy amikor a prófécia véget ért Izraelben, felváltotta a bölcsességi irodalom. Valójában nem egészen így volt. Már Salamon király rájött arra, hogy a kormányzáshoz nemcsak törvények kellenek, hanem az is, hogy a törvényt alkalmazó hivatalnokok életszemlélete rendben legyen, és bölcsen alkalmazzák a törvényeket és éljenek hivatali hatalmukkal. Az ókori kelet irodalma gazdag a királyok és tisztviselők által lejegyzett életbölcsességekkel, amelyek nevelési és kormányzási tapasztalatokat rögzítenek. Legtöbb esetben a hibás lépésektől óvnak. Nem egyszerű okosságról van szó, hanem az életfolyamatok távlatos szemléletéről. Izraeli körökben, ahol összegyűjtötték és a monoteista vallás kritériumai szerint átdolgozták ezeket a bölcsességi gyűjteményeket, úgy vélték, hogy a bölcsesség egy új világot teremt. Ezt a teremtő erőt Istentől eredeztették. Ezért a zsidó „hokma” bölcsességet, Istennek egyik tulajdonságaként, később egyik világban megjelenő formájaként, szinte isteni személyként tisztelték és azonosították Isten szavával. A két szövetség között elszaporodott gnosztikus szektákban, úgy vélték, csak a kiválasztottak alkalmasak arra, hogy ezt a talányos mondásokba, szimbólumokba, misztériumokba rögzített bölcsességet hirdessék. Minden elzárkózó zsidó és nem zsidó vallási szekta a maga bölcsességét csak kiválasztott tanítványoknak hirdette.

Nem így Jézus, aki többek között abban is különbözik a kumránból megismert igazság tanítóitól, hogy nemcsak szűk kiválasztott körnek, nemcsak magasan képzett zsidó entellektüeknek hirdette Isten igéjét, az Isten országáról szóló tanítást, hanem a legegyszerűbb embereknek.

A Jézusétól eltérő missziót Pál károsnak, sőt sátáninak gondolja. Sőt úgy véli, Isten titokzatos bölcsességét Jézus Krisztus mindenkinek föltárta.

Jézus ugyan számos ószövetségi könyvre hivatkozott, számos esetben idézte Izajás próféta könyvét, de az ő tanítása mégsem egyszerűen egy okos, következtetésen alapuló és rendszert teremtő, írástudó filozofnak a tanítása, hanem egy Istent jól ismerő személyiségnek a tapasztalatait adta át. Tanítását inkább csak illusztrálta az Írásokból, de nem onnan vette át, hanem az Istennel megvalósított benső kapcsolatból. Pálnak a megvilágosodás és megtérési élménye után ez elemi tapasztalat volt. A megtérés nem azt jelentette, hogy egyik rabbinikus iskolától a másik álláspontjához pártolt. Nem is azt jelentette, hogy filozófiai iskolát váltott, hanem minden ismerete birtokában felfedezte az Istennel való bensőséges kapcsolatot. Úgy véli, hogy erre még az angyalok sem képesek, de még a világ fejedelmei sem (1Kor 2,8). Ez utóbbi Pál szóhasználatában a démoni világot jelenti. Vagyis az istenellenes erők, a démonok sem képesek megérteni, mint jelent Istennel harmóniában élni. Pál minden gyötrelme és szenvedése ellenére, szenvedélyesen szavakkal idézi Izajás prófétát: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (64,4).

Itt is világossá válik, hogy Pál missziós buzgóságának és igehirdetésének mozgatója a megtérés élménye. Célja valójában az, hogy hallgatóságát ehhez az élményhez juttassa el. Pálnál ugyanis a hallgatóságától kívánt megtérés, elsősorban nem morális megtérés, ezért különbözik ő a sztoikus erkölcsprédikátoroktól, hanem vallási megvilágosodási élmény, amelynek természetesen vannak morális következményei is. Tartós morális életmódváltás és vallásos élet nem következhet be a világlátás megváltoztatása nélkül. Ennek megszerzésében segít Pál bölcsessége.